

Kommunedirektørens myndighet og oppgaver

Larvik
kommune

Kommunedirektørens plikt til å iverksette vedtak uten ugrunnet opphold

Administrasjonsutvalget 1. desember 2021, 25. januar 2022

Innledning

Kommunestyret vedtok i sak 148/21:

“I neste møte i Administrasjonsutvalget legges det rette for en dialog mellom folkevalgte og kommunedirektøren vedrørende oppfølgingen av folkevalgtes vedtak.”

- Bra at tema er på dagorden
- Nye formuleringer i kommuneloven; *“iverksette vedtak”* og *“gjøre oppmerksom på”*
- Ønsker å få innspill til forbedring av kommunedirektørens arbeid

Koml. § 13-1 tredje og fjerde ledd

“Kommunedirektøren skal påse at saker som legges frem for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak”

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer blir iverksatt uten ugrunnet opphold.”

Koml. § 13-1 fjerde ledd andre punktum

“ Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksetting av vedtaket, skal hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.”

Kommunedirektørens lovpålagte plikt

- I etterkant av at politiske vedtak er fattet er kommunedirektøren i lov pålagt å gjøre organet oppmerksom på slike forhold som fremstår som vesentlige for lovligheten av eller forutsetningene for det vedtak som er truffet.
- Det er opp til organet å ta stilling til om de vil endre vedtaket, eventuelt utsette iverksettingen av et vedtak til dette er vurdert.

Eksempelsak (I/II)

- Des 20
 - **Vedtak:** I strategidokumentet 2020 KST 188/20 ble det besluttet å ta ut ny skole på Brunla. Budsjettert til 288 mill.
 - **Vedtak:** I samme sak vedtatt å rehabilitere Stavern Skole for 25+25 mill.
I og med vedtaket forsvant ny gymsal og «støyblokk» på Brunla ungdomsskole som var 60 av de 288 mill.
- Jan 21
 - **Iverksettelse:** Konsulent engasjert kartlegging videreføring av tidligere kontrakt med Norconsult
- Mars 21
 - **Iverksettelse:** 17.3. Kartlegging gjennomført
 - **Vedtak:** Eiendomsstrategi, KST 034/21 (24.3.21)
“6.2.1 Konseptvalgutredninger (KVU) En KVU er en faglig utredning av alternative måter («konsepter») å løse et behov på. En KVU kan gjennomføres på både store og små prosjekter. Utredningen skal inneholde en behovsanalyse, mål for prosjektet, overordnede krav, mulighetsstudie og en alternativanalyse. Det bør som hovedregel gjennomføres en KVU når strukturtiltak skal utredes.”
- April 21
 - **Iverksettelse:** 23.4.21. Rapport gjenopprette vedlikeholdsetterslep = 65,5 mill.
 - **Gjøre oppmerksom på:** Orientering i Hovedutvalgene HET og HOK (28.4.21) om rapport om vedlikeholdsetterslep og fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak
- Mai 21
 - **Gjøre oppmerksom på:** KST 12.05.21 sak 066/2 1. kvartalsrapport fremkommer det: *“Fremlegge konsekvensanalyse for skole i Stavern i mai/juni 21”*
- Juni 21
 - 02.06.21. Sak 029/21 HET Kommunedirektøren foreslår å utarbeide Konseptvalgutredning ihht Eiendomsstrategi
 - **Vedtak HET:**
 1. Kommunedirektøren utarbeider Konseptvalgutredning Stavern Skole.
 2. Konseptvalgutredningen fremlegges for politisk behandling i hovedutvalg for eiendom og teknisk drift senest 1.9.21.
 - **Vedtak KST** 16.06.21 Sak 085/21. KST vedtar å rehabilitere for 25+25 mill.

- Juni 21
 - **Iverksettelse:** Rådgiver engasjert kvalitetssikre kostnader og lage en plan for rehabilitering. Eventuell Samspillsentreprise.
- Aug 21
 - **Iverksettelse:** Akutte tiltak kartlagt - tiltak påbegynt i henhold til plan. Fortsetter ut 2021.
 - **Gjøre oppmerksom på:** Større utfordringer og kostnader funnet. Rapport for hva vi trenger kontra hva vi kan få for vedtatt sum på 50 millioner utredes.
- Sept 21
 - **Gjøre oppmerksom på:** 2. Rapportering sak 124/21 til KST: Alle vedtatte og planlagte investering vil bli gjennomgått og redusert. Det vil også her bli fremmet forslag som vil kunne oppleves som drastiske i forhold til både tidligere vedtak og tidligere planer. Kommunedirektøren kan allerede nå varsle at de betydelige investeringene som er vedtatt, knyttet til Stavern skole, vil bli vurdert og prioritert opp mot andre behov for investeringer”.
 - Stavern skole - rehabilitering: Tilstandsanalyse er mottatt. Forventet fremdrift er bestilling til Eiendom og teknisk drift, samt anskaffelsesprosesser i 3 kvartal 2021. Orientering “Status Stavern skole” i HET 1.9.21 (eget notat ble delt ut).
 - **HOK Vedtak:** (1.9.21) *Stavern skole skal ha høyeste prioritet og rehabiliteres så raskt som praktisk mulig. Hovedutvalget for eiendom og teknisk drift og hovedutvalget for oppvekst og læring holdes løpende oppdatert om fremdrift.*
 - **KST Vedtak 6.** *Rehabilitering av Stavern skole går som planlagt ihht vedtak i sak 188/20, stadfestet i vedtak i sak 085/21. Hovedutvalg for eiendom og teknisk drift og hovedutvalget for oppvekst og læring holdes løpende oppdatert om fremdrift.*
- Okt 21
 - **Iverksettelse:** 07.10.21 rapporter og underlag mottatt
 - **Gjøre oppmerksom på:** 13.10.21 Orienterer utvalget om Rådgiver, presenterer plan for 65,5 mill.
 - Påpeker behov for 97 mill. og arealreduksjon på 1000m2
 - Dokumenterer hva vi får og ikke får for 50 mill.
 - 27.10.21: Kommunedirektøren fremmer sak til HET og HOK og foreslår å utsette fremdriften for tiltak ved Stavern barneskole for å utrede alternative løsninger og kvalitetssikre kostnadsbilde.
 - **Vedtak HOK og HET:** Som forslag til vedtak: *Utsette fremdriften for tiltak ved barneskole i Stavern til februar 2022. Ny sak fremmes i Januar med hele drift og investeringsbildet for skole i Stavern i henhold til dagens standard og behov. Saken skal inkludere bygningsmessige tiltak på Brunla Ungdomsskole og muligheter for sambruk mellom Stavern skole og andre lokaler i Stavern, f.eks. Stavernshallen, Brunla ungdomsskole, Stavern tennis, Forsvarsbygg, Fredtun Folkehøyskole mfl.*
 - **Vedtak i KST stadfester dette.**

Oppsummering

- Kommunedirektøren er i lov pålagt å vurdere om hvorvidt faktisk/rettslige forhold har sentral betydning for iverksetting av vedtaket.
- Oppfyllelse av plikten er således ingen “omkamp”.
- Kommunestyret står fritt til å beslutte hvorvidt endringen vurderes å ha betydning for vedtaket.

Vi ønsker å bli bedre. Innspill fra adm.utvalget:

- RH: Administrasjonsutvalgets rolle. Arbeidsgiveransvaret. Viktighet av dialog mellom utvalgsledere og andre organ. Saksfordelingsutvalgets rolle.
- OH: Viktig å snakke sammen. Opplevelse av at folkevalgte vedtak ikke er endelig. Opplever en endring. Eksempler: Stavern skole, Hvarnes skole, Plan- og byggesaker/saksbehandlingsregler. Opplever at folkevalgte ikke sitter i førersetet, men at KD styrer kommunen.
- BGL: Hvorfor kostnaden har doblet seg siden oktober? Viktig med tett dialog og god service til folkevalgte, spørsmål m.v. Bør ha økt tempo i å løse oppgaver/forbedringer, som "Bobla". Viktig å ha respekt for folkevalgte vedtak. Det etterleves ikke bestandig. Opplever administrativ innblanding. Ønsker korte og presise saksfremlegg, med vedlegg som følger saken. KD må være "på" om det går konflikt i en sak. Viktig å komme frem til et nivå å rapportere på som kan gi større handlingsrom. I arbeidet med Strategidokk oppleves lite handlingsrom. Jobbe i fellesskap, for å finne egnet rapporteringsnivå. Få i KD's ledergruppe som bor i Larvik. Viktig å følge lokal kultur på pulsen. Folkevalgte må se på adm som samarbeidspart. Ikke be om for mange utredninger. Bør vurdere å ha saksordførere i store saker.
- EN: Kommunikasjon må bli bedre. Ansvar som gruppeleder. Mye informasjon for alle folkevalgte, hele tiden. Tydeliggjøre i saksfremlegg, hva er endringer fra forrige gang saken var på dagsorden. Gjerne kortere saksfremlegg. Ønsker tilbakemelding på det vi vedtar, så raskt som mulig. Tar det tid mister vi tillit. Innhente opplysninger i saker; alle må ha samme opplysninger/grunnlag for å fatte vedtak.
- PM: Generell opplevelse; Det har vært interessant å være folkevalgt og representerer velgere. Følt at det er greit forhold til adm og god tone i alle år. Fått gode forslag og gode innspill tidligere. Det som har skjedd nå i de seinere årene, blir mer og mer kritisk til administrasjonen. Når et forslag er fremmet blir det gransket, og så får vi beskjed om at det ikke henger på greip. En gnagende følelse av at noen ser deg i korta. Skaper ikke tillit og ikke glede. Ser at det går den veien jeg og mange med meg ikke ønsker. I dette møtet; støtter OH og BGL. Det er en annen ting som må skje, en rolleendring og rolleforståelse. De må ikke ta den rollen at de er over det politiske. Må ikke gå oss i sømmene for å finne feil. Det er ikke slik det har vært. Vi har drevet dette i 30 år, med forskjellige folkevalgte og toppledere, og det har gått fint. Har ikke opplevd at det har blitt overprøvd før. Erfaringene fra planutvalget. Vi er i ferd med å innføre et regime som legger så beslag på den politiske friheten at få vil engasjere seg. Må ha frihet til å fremme eget syn og ikke hele tiden bli sablet ned av noen. Jeg hører her i dag at vi ikke har tenkt å snu. Mange føler nå at vi er i en klemme. Vil at vi skal gå igjennom med hva vi driver med, skikkelig.

Innspill, forts.

- PM: Er det en villet situasjon eller en ikke villet situasjon, om KD ikke er enig i et forslag motarbeides det. Dersom vi skal har rekruttering til politikken så må det skje en endring fra KD`s side. KD må respektere det vi gjør og det vi sier.
- HB: Viktig å sikre faglig og økonomisk kvalitet i sakene. Opplever at adm kan sin rolle.
- OH: Ønsker dialog for å komme videre
- GE: motsatt opplevelse av PM. KD har iverksatt at alle henvendelser fra folkevalgte og svar formidlet til alle. Vi kan sende alt vi vil til ØP mv. Behov for å fare mer pent med hverandre. Ikke hensiktsmessig å være personlig kritisk til administrasjonen.
- ES: “ja vel hr statsråd”- følelse. Opplevelse av at uansett hva folkevalgte sier, så blir vi satt til veggs av fag/adm. KD må gi oss noen seire. KD skal si ifra når vi fatter et vedtak som ikke er utreda. Adm må si ifra fort. Gjerne dagen etterpå. Hvarnes skole; støtter OH. Klart signal gitt. KD må ta det signalet. Brundla; litt annerledes. Kommunikasjon; om vi kan informere hverandre om endringer, raskt, så kan vi redde mye. Om vi treffer vedtak i utvalg, og så kommer det til annet organ, seinere, og endrer kurs. Ikke bra.
- RH: Gode og viktige poeng fra samtlige rundt bordet. Lokalt selvstyre og demokratiet blir utfordra. Vi må forstå hvilken rolle vi har. Viktig med folkevalgtprogram. Respektfulle innlegg. Forholde oss til de etiske retningslinjene.
- BGL: Enig eller uenig i KD`s råd påvirker vår holdning?
- OH: Viktig å ha et godt samarbeid og god tone mellom folkevalgte og adm. Trodde vi skulle ha en dialog - Skal vi ta opp dette seinere? Faglig overprøving av folkevalgte vedtak? Veilede mht vedtaksformulering. Bra. Bruker skjønn for å ta omkamp på politiske vedtak. Vi må ha dialog og godt samarbeid fremover.
- BGL: Det er tråkket over i det som er politikk. i saken Stavern Skole.
- ON: Sagt mye bra. Ikke alt jeg er enig i. Fordeling av saker til Hovedutvalgene. Det bør bare være ett HU som behandler en sak. Men, det gjør vi ikke pt nå. Ref. Stavern skole. Motivasjon for å fortsette som folkevalgt blir satt på prøve. Blir provosert av å få om igjen Hvarnes skole, barnehage mv. Bobla; De er glad i den i Holmestrand.

innspill forts.

- PM: Administrasjonen må forstå sin rolle. Driver ikke med personangrep. Ikke hengt ut noen. Jeg tar sak. Det er hyggelig å diskutere. Spørsmål og svar; Før når jeg spør spørsmål, og skal lage en sak, så ringte vi noen i kommunen, og fikk svar på tlf eller mail. Da fikk jeg korrekt info når jeg fremmet forslag. Jeg får fortsatt informasjon, folk er blid og hyggelig. Vil ikke at svaret skal til KST. Jeg lager politikk. Det har KD misforstått. I store saker; plan, budsjett - ok. Men ikke når vi lager politikk. Rolleforståelsen, hvordan vi snakker - det tar fokus vekk fra det som er nødvendig her - hvordan vi styrer Larvik kommune. Jeg har ikke hatt noen personangrep på noen av dere.
- HB: Fakta fra KD - er alles eiendom. KD og adm - spille sammen med oss, kan bidra. Dersom vi får utrygge byråkrater er ikke dette bra. Vi har jobben foran oss. Alle vil det beste for innbyggerne. Vi har et klart potensiale til å bedre det politiske klima.

Forbedringspunkter, oppsummert fra KD:

- Vi tar med oss alle innspillene fra i dag, i vårt daglige arbeid.
- Vi tar med oss innspillene inn som tema i folkevalgtprogrammet for videre dialog
- Vi tenker at Kommunedirektøren denne type saker bør klargjøre tydeligere for bakgrunnen for at en ny sak fremmes, når et politisk organ “gjøres oppmerksom på” forhold, med referanse til 13-1, 4 ledd.
- Det politiske utvalget som ser på reglementet, kan det se nærmere på regulering av saksgang i politisk organ, i reglementene/innspill til hvordan styrke formidlingen av viktige beslutninger i ett hovedutvalg til andre hovedutvalg, videre til Formannskap og Kommunestyret?
- Andre tiltak kommunedirektøren kan iverksette for at det skal bli enklere for folkevalgte å følge og styre iverksettelse av vedtak?
- ...

Kommunedirektøren har aldri noen annen agenda enn å gjennomføre politiske vedtak.

Men, vi kan gjøre feil. Og, vi kan utilsiktet skape usikkerhet. Ta da gjerne kontakt med ordfører eller aktuell hovedutvalgsleder, eller med aktuell kommunedirektør i organet.

